

Előfizetési árak:

Egész évre	6	frt	—	kr.
Félévre	3	»	—	»
Negyedévre	1	»	50	»
Egy óra	—	»	50	»
Egyes szám ára	8	kr.		

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádossy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

A pécsi ügyvédi kamara közgyűlése.

A pécsi ügyvédi kamara szombaton, e hó 4-én délutáni 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen a tagok szép számmal jelentek meg.

Erreth János kamarai elnök megnyitó beszédében méltatta a kamara volt alelnökének, Bubreg Antalnak évek hosszú során át a kamara körül szerzett érdemeit s indítványozta, hogy a közgyűlés ezt jegyzőkönyvileg megörökítvén az erről szóló jegyzőkönyvi kivonat neki átadassék; mely indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Pleininger Ferencz titkár ezután fölolvasta az általa szerkesztett évi jelentést, melynek a kamara ügykezelésére vonatkozó részéből a következő adatokat közöljük:

A kamara iktatójába beérkezett a múlt év folyamán 540 folyó ügyi és 402 fegyelmi, összesen tehát 942 beadvány, melyek az év végéig mind elintéztést nyertek.

A kamara az év folyamán tartott 3 közgyűlést, 33 választmányi, 8 fegyelmi bírósági ülést és 4 fegyelmi végtárgyalást.

Fegyelmi vizsgálat az 1891. év végén folyamatban maradt 12, a múlt év folyamán elrendeltetett 17. — Ezen 29 vizsgálatból a múlt év folyamán befejezést nyert 19, s így az év végén folyamatban maradt 10 vizsgálat.

A kamara lajstromába a múlt év végén be volt jegyezve 176 ügyvéd és 47 ügyvédjelölt.

Az évi jelentésnek az ügyvédség és

jogszolgáltatás körében tett tapasztalatokról szóló részét a jelenvolt tagok általános helyesléssel fogadták s elhatározták, hogy az abban foglaltakat az igazságügyminiszterhez fölterjesztik.

A költségvetés megállapításánál a közgyűlés a kamarai irnoknak 15 százalék fizetésemelést szavazott meg s utasította a választmányt, hogy november hóra béreljen a mostani helyiség helyett egy a kamara tekintélyének inkább megfelelő olyan helyiséget, melyben a kamarai titkár is magánlakást kapjon.

A múlt évi zárszámadások helyeslő tudomásul vétele s a számvizsgáló bizottság megválasztása után a közgyűlés az elnök elterjesztésével ért véget.

A pécsi ügyvédi kamara jelentése az 1892. évről.

Tekintetes Közgyűlés!

Az ügyvédség és jogszolgáltatás terén tett tapasztalatainkról következőkben foglaljuk össze évi jelentésünket:

Törvényhozásunk a múlt évben egyetlen igazságügyi törvényvel, a tényleges birtokos tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvbe bejegyzéséről és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítéséről szóló 1892. évi 29. t. cikkel gazdagította törvénytárunkat, mi nagyon is sovány eredmény akkor, midőn a magyar jogszolgáltatás egész vonalán a modern jogélet szükségleteinek megfelelő gyökeres reformok és rendszeres törvénykönyvek már oly régtől fogva vannak kilátásba helyezve.

S ezen egyetlen igazságügyi törvény alkotásának szükségé is csak azért merült fel, mert a telekkönyvi betétszerkesztés munkálatai oly csiga lassúsággal haladnak, hogy ettől nyilvánkönyvi állapotaink általános javulását reményleni alig lehet, mert ha a betét szerkesztés a

megkezdett mérvben halad tovább is, oda jutunk, hogy mire az végleg befejezve lesz, a most készült munkálatoknak már ismét új átalakításokra lesz szükségök. — Hogy tehát ezen nagy fontosságú művelettel a kitűzött cél valószínűleg elérhető is legyen azt fokozott munkaerővel gyorsabb ütemben kellene keresztül vinni, tehát a betétszerkesztő bírák és segéd személyzet létszáma tetemesen szaporítandó lenne.

Még egy nevezetes igazságügyi intézkedésről is kell beszámolnunk, melyet a nagymélt. m. kir. igazságügyminiszterium a múlt év folyamán becsátott ki s ez a bíróságok büntető ügyvitelének szabályzata.

Sokkal nagyobb szükségünk lett volna ugyan a büntető eljárási törvény megalkotására mert valóban szégyenletes az az állapot, hogy rendszeres büntető törvénykönyvünk életbe lépte után tizenkét évvel sincs még törvényesen szabályozott büntető perrendtartásunk s vártuk a büntető eljárási törvény megalkotását annál is inkább, mert az igazságügyminiszter úr Ó nagyméltósága már 1890. évi február hó 5-én kijelentette a képviselő házból, hogy a büntető eljárás iránti törvényjavaslat átdolgozását elrendelte, abban személyesen is tevékeny részt vesz s az eredményvel a törvényhozás elé fog lépni.

Azóta eltelt már három teljes év s az ígért munkálat még mindig nem fekszik a törvényhozás előtt, hanem e helyett megjelent s életbe is lépett a büntető ügyviteli szabályzat, pedig ha tekintetbe vesszük, hogy az ügyviteli szabályoknak mily szerves összefüggésben kell állniok a büntető perrendtartással, azon véleményünknek kell kifejezést adnunk, hogy az ügyviteli szabályok reformja már a helyes egymásután szemponyjából is a sokkal égetőbb szükségét képező büntető perrendtartási reform megalkotása utáni időre lett volna halasztható.

A mi pedig ezen ügyviteli szabályokba lefektetett elveket illeti, ezek a megalkotandó perjogi reform tekintetében nem a legörvendesebb izlettetőül szolgálnak, mert az ügyviteli szabályok a legmoverebb titkos vizsgálat mellett a védelemnek a fő tárgyalásig való teljes kizá-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A custozai csata.

A tornacsarnokban látható pasztikus kép a custozai csatának (1866. június 24.) azt a döntő pillanatát ábrázolja, melyben a nevezett napon Custozai helység és a hozzá tartozó magaslatok végleg az osztrák csapatok uralma alá esett.

Albrecht főherczeg, tábornagy, a déli hadsereg parancsnoka elhatározta, hogy az osztrák hadsereg központi elhelyezésének fölhasználásával az olasz hadseregnek már már beálló szétfoslását teljessé tegye. A főherczeg ennél fogva a Po alsó részén levő olasz hadcsapatok ellenében csupán egy vadász-zászlóalj és egy huszár-ezredet hagyott, — és a rendelkezésére álló egész haderővel a Mincio felé visszavonuló olasz főhaderőnek fordult, melyet Viktor Emanuel király vezetett.

Az olasz haderő — számra nézve — majdnem kétszerese volt az osztrák csapatoknak; mégis e túlerőt ellensúlyozta az ellenség megelése. Miközben a határok teljes elzárása által az olasz hadsereg a saját ereje áttekintésére alkalmat nem kapott, azalatt az osztrák sereg

átlépte az Etsch folyót és a kelet felé visszavonuló olasz haderőt meglepve ennek balszárnyát támadta meg.

Ezen az alapgondolaton múlt az egész custozai csata.

Az osztrák haderő előnyomulása három kőllonban történt: a szélső jobboldalon a tartalék-hadosztály (Rupprecht), az 5. ödik hadtest (Rodich), a közepén S. Roso di Palazzolo felé, míg a 9-edik hadtest (Hartung) mint balszárny, mely Sommacampagna felé vonulva az elől fekvő térséget volt hivatva sakkban tartani. Az egész fölvonulás olybá tűnik föl, mint egy óriási kanyarodás a balszárny mint forgó pont körül, aminek az volt a célja, hogy az osztrák sereg a délnyugati arcvonalból délfelé áthajolva az olasz csapatokat a dombos vidékről kiszorítsa. Az osztrák tartalék-csapat (a Maroisics vezetésével álló 7. hadtest két dandárja) a balszárny közelében készen állott. A Villafranca sikságain az osztrák lovas-tartalék a kelet felé irányuló mozdulatót fedezte.

Az előnyomulás közben az osztrák hadsereg az olasz kolonnokra bukkant, melyek északra kelet felé vonulva a dombos vidék északi határát igyekeztek megtartani. A csatatér minden részén csakhamar erős küzdelem fejlődött ki, melyet mindkét fél ritka önföláldozással és kitartással folytatott. De míg az osztrák hadsereg jobb és bal tömegének, t. i. a tartalék-hadosz-

tálynak és az 5. hadtestben levő dandároknak Piret, Bauer és Möring vezetése alatt, kölcsönös támogatással és kemény, kitartó harc közben — bár néhány részleges visszavetés után — sikerült a dombos vidék déli határát elfoglalni, addig a keleti részekben rendkívül nehéz helyzete lett a mi csapatainknak. Itt a reggeli órákban az osztrák 9-edik hadtest támadást intézett a Monte Torre magaslatai ellen, melyet az olaszok részéről a Brignone hadosztályából való gránátos-zászlóalj nagy hősiességgel vetett vissza.

A Monte Torre magaslatait Belvedere és Custozai körüli, melyeknek nagy fontossága az egész harc kimenetelére mindinkább nyilvánvaló lett, egyes csapatok még többször meg-megtámadták, még pedig szép sikerrel, de az olasz túlerővel szemben sohasem tudták azokat végleg elfoglalni. Hogy kölcsönösen milyen makacsul küzdöttek a csapatok, bizonyítja az a körülmény, hogy az osztrákok kétszer is elfoglalták Belvedere-t és ugyanannyiszor el is veszítették. Olasz részről — mivel e magaslatok fontosságáról erős meggyőződést szereztek — mindig új és új erőket küldtek ezek védelmére. Nagy előnyére volt az osztrák csapatoknak, hogy az akadályt nem ismerő, önföláldozó osztrák tartalék-lovas-ság, mely már a reggeli órákban a Villafranca felé vonuló olasz csapatok ellen indult, két olasz hadosztályt és egy lovas-osztályt folytonos támadásával a nevezett hely felé vezető úton lekötött.

rását célozzák s arról, hogy a védelem a vád- dal egyenrangú tényezője legyen a pernek, a bűnvári eljárás további folyamán sem gondos- kodik, sőt védőt, mint perjogi tényezőt nem is ismer.

A titkos eljárás legridegebb szabályai a hivatkozott ügyviteli szabályok 128 és 134. §§- aiban jelentkeznek, melyek szerint az iktató csak arról adhat értesítést magán félnek ívala- mely általa tüzetesen megjelölt büntető ügyről hogy az a bírósághoz beérkezett-e vagy sem s ezt is csak akkor, ha a törvényszéki elnök ezt is el nem tiltotta; az irattáros pedig az érdekelt magán félnek is csak az elnök írott utasítására engedheti meg a bűnügyi iratok be- tekintését s a megtekintésre joggal bíró feleket a vizsgáló bírósághoz, előadóhoz vagy elnökhöz tartozik utasításítani.

Eltekintve itt attól, hogy ezen szabályok- ban csak ügy felekről van említés téve s így egy kis rosszakarattal oda is magyarázhatók, hogy a feleket képviselő ügyvédeknek elnöki engedélyvel sem lehet értesítést adni s iratokat nekik betekintésre átengedni, még liberális ma- gyarázat mellett is megalázó a képviselő ügy- védre hogy a kezelő személyzet által ide s tova utasítsák engedélyért, mert az ügy stadiu- máról sem szerezhetvén előzetes engedély nél- küli tudomást nem tudhatja hol keresse az ira- tokat; — teljesen haszontalan, idő rabló zakla- tásnak teszi ki úgy az ügyvédet mint a bírósági elnököket, kiknek bizony bőven akad fontosabb dolguk is, mint iratok betekintésére szükséges írásbeli engedélyeket kiállítgatni.

Hogy mily képtelenségekre vezet ez eljá- rás, annak illusztrálására elég megemlíteni, hogy a bíróság által vagy annak megkeresése folytán a kamara által hivatalból kirendelt védő ügyvéd is elnöki engedélyt kénytelen kieszközölni az iratok betekintésére. Éppen ily képtelenség, hogy járásbírói büntető ügyekben, mert a 149. §. ezekre is kiterjeszti a 134. §. rendel- kezését, az a panaszolt fél vagy képviselője, kinek egyszerű idéző végzés kézbesítettik oly felhívással, hogy mentő tanuit a tárgyalás előtt kellő időben bejelentse, ki tehát azt sem tudja, hogy az ellene emelt panasz mit tartalmaz, s így annak betekintése nélkül a bírósági felhí- vásnak eleget sem tehet, mégis előbb a bíróság vezetőjétől írásbeli engedélyt tartozzék kieszköz- zölni a panasz betekintésére.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügymi- niszteriumhoz az ügyv. rds. 32. §-a értelmében felterjesztendő évi jelentésben tehát különösen hangsúlyozandónak tartjuk, hogy bűnügyekben a védőnek már a vizsgálat folyamán kellő ha- tás kör biztosítandó, miért is már az ügyviteli szabályokban kimondassék, hogy minden oly bűnügyben melyben védő ügyvéd be van je- lentve, ez úgy a vizsgálat alatt, mint a per későbbi folyamán minden fontosabb határozat- ról, mint a vizsgálat és vizsgálati fogság elren- delése, — a vizsgálat befejezése, — vád alá helyezés, — tárgyalások és ítélet hirdetéséről

külön értesítést nyerjen s hogy az érdekelt ügy- fél vagy igazolt képviselője föltétlen joggal bir- jon az illető bűnper állásáról bármikor értesülést szerezni s az iratokat betekinteni.

Az előkészítés stádiumában levő igazság- ügyi törvények közül a sommás eljárásról szóló törvényjavaslat, melyet az igazságügyminis- ter úr Ó nagyméltóságamár múlt évi márczius ha- vában terjesztett a törvényhozás elé, már az igazságügyi bizottság által is régen letárgyalva s annak a képviselőtről intézkedő szakaszai a múlt évi május hó 15-iki közgyűlésünkben a képviselőházhoz intézett emlékiratunknak több tekintetben megfelelőleg módosítva lettek, tör- vényhozási tárgyalására azonban még mindig nem került a sor.

Az intő eljárásról szóló törvényjavaslat a képviselőházhoz beterjesztve s az igazságügyi bizottság által szintén letárgyalva lett; ennek életbe léptetését azonban speczialis hazai visz- nyainknál fogva határozottan károsnak tartjuk, mert rendkívül veszélyes dolog fizetési megha- gyást kibocsátani a követelés igazolására szol- gáló legcsekélyebb bizonyíték bekívánása nélkül irni-olvasni nem tudó emberek ellen s ezt ma- rasztalási joghatályal kézbesíteni nekik oly közegek által kik értelmiség dolgában legtöbb esetben csak annyiban állnak föltötte a marasz- talt félnek, hogy úgy a hogy nevüket oda tud- ják rajzolni a kézbesítési bizonyítványra, de alperesének a kézbesített határozat tartalmát megmagyarázni s őket a teendő lépések felől kitanítani képtelenek.

Az igazságügyminis- ter úr Ó Nméltósága véleményezés végett a múlt év folyamán meg- küldötte az örökösödési eljárásra vonatkozó tör- vény módosításáról szóló törvényjavaslatot, melyre vonatkozólag a kamara választmánya a részletekre is kiterjedő bírálat mellett általános- ságban azon véleményt nyilvánította, hogy he- lyesebbnek tartaná, ha a megküldött módosító törvényjavaslat helyett egy a hagyatéki eljárást a maga egészében fölölelő rendszeres törvény alkotnák, mert a toldozó-foltozó törvényalkotás jogrendszerünket még jobban összezavarja. — A hagyatéki eljárásra vonatkozó eddigi három törvényhez (az 1868: 54., 1877: 20., 1881: 59. t.-cz.) fog járulni egy negyedik, mely ki- mondja általánosságban, hogy az ellenkező tör-vények hatályukat veszítik, azután pedig fölso- rolja azon törvényszakaszokat melyek különösen lépnek ki hatályból. — Lesznek tehát oly tör- vények, melyek általánosságban s olyanok, melyek különösen veszítik hatályukat, mi oda fog vezetni, hogy mindenki saját érdeke és iz- lése szerint fogja magyarázni, melyik törvény- szakasz veszítette hatályát általánosságban s melyik nem.

A végrehajtási törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában is vélemény adásra szólítottván föl a választmány ezen javaslat tör- vényerőre való emelését néhány külön fölso- rolt és megindokolt módosítással czélszerűnek jelezte.

A csőd törvény módosításáról, a csődön

kivüli megtámadásról s a fizetés beszüntetés- és csődön kivüli egyességről szóló törvényjavasla- tok fölötti vélemények elkészítésére a választ- mány előadókat bizott meg, mely munkálatok elkészülte után a kívánt szakvélemények a Nagyméltóságú m. kir. igazságügy minis- terium- hoz fölterjesztetni fognak.

Az anyagi magánjog rendezése különösen a családi és örökösödési jog szabályozása is már régől fogva égető szükségét képez hazánk jogéletében, de kénytelenek vagyunk beismerni, hogy családi és örökösödési jogviszonyaink ren- dezésének útjában állott eddig házassági jogunk rendezetlen volta s e részben örömmel kell üd- vözölnünk a magyar királyi kormány azon el- határozását, hogy házassági jogunkat a Magyar- országon egyedül czélra vezető kötelező polgári házasság törvénybe iktatásával szándékozik ren- dezni.

Egyedül czélhoz vezetőnek mondtuk a kötelező polgári házasság behozatalát, mert ha- zánkban, hol oly sokféle vallás felekezete van, s hol a teljes vallás szabadság decretálása foly- tán a vallás felekezeteinek még az eddiginél is tarkább elterjedésére van kilátás, teljes le- hetetlenség az, hogy az államhatalom polgári jogi szempontból kötelezőknek elfogadta az ösz- ses hitfelekezeteknek a házassági jogviszonyok szabályozására egyházi szempontból alkotott kü- lönféle jogszabályait. — Hisz már eddig is — a bevett vallás-felekezetek rendszere mellett — oly zúr zavar állott be nálunk e téren, mely szégyenfoltját képezi a jogállam elnevezésére igényt tartó országnak, avagy nem képtelen jogállapot-e az, mi nálunk napi renden van, hogy egy és ugyanazon házasság egyik egyház elvei szerint érvényes, a másiké szerint érvény- telen s az állam hatalom, mely mindkét egyház házassági szabályait kötelezőknek elfogadta, kénytelen eltörni, hogy az ily házasságból szár- mazott gyermekek hol törvényeseknek, hol tör- vényteleneknek tekintessenek s bíróságaink ily esetekben tanácstalanul álljanak a fölmerülő bonyolult örökjogi kérdésekkel szemben, sőt még a büntető jog terére is áterjedjen a zavar, midőn a kettős házasság büntetvének megállá- pitásakor kérdés támad, hogy a vádlott első házasságának érvényessége melyik egyház elvei szerint bíraltassék el.

Ily körülmények közt nem lehet más ki- bontakozás a zavarból, minthogy az állam pol- gárjogi szempontból szabályozza a házassági jogviszony összes kérdéseit s csak ezen szabá- lyokat ismerje el kötelezőknek és irányadóknak összes polgárai családi és örökösödési jogviszo- nyainak megítélésénél. — E mellett természet-esen érintetlen marad a polgárok azon joga, hogy az állam által előirt polgári házasság kö- tésen fölül házasságukat egyházilag is megköt- hessék, melyekre nézve az illető egyházak hit- elveik és szabályaik szerint egyházi szempontból való jurisdicciójukat ezentul is megtartják.

Hogy a kötelező polgári házasság behozata- la nem csak a jogviszonyok rendezése szem-

Délután három óra felé az osztrák had- vezér — miután a jobbszárny és a közép-ko- lonn győzelmes előnyomulásáról értesült — el- határozta, hogy a tartalék-haderő előtolásával a Custoza körül ingadozó harcznak véget vet az osztrák sereg javára.

A Maroicsics 7. hadtestének két dandára (Welsersheimb és Töply vezetése alatt) délután négy óra tájban Belvedere ellen indultak táma- dásra. Ez a jelzett nap folyamán már a harmadik támadás volt Belvedere ellen; ezuttal azon- ban a támadásnak határozott és végleges sikere volt.

Ekkor a Monte Torre magaslatainak már csak egy része és Custoza volt elfoglalandó. Mivel azonban az olaszok szívós kitartással áll- tak ellent, az osztrák csapatok pedig már a végsőig kimerültek, Maroicsics altábornagy a Belvedere megostromlása után pihenőt tartatott, melyet azonban a 7-edik és 9-edik hadtest ösz- ses tüzéségének igénybevétele által a legszé- lesebb körü előkészületekre használt föl a további támadáshoz. Amint a tüzéség működése meg- tette a hatását és a csapatok ismét összeszedték erejüket, ezek azon helység felé nyomultak előre, mely ezuttal döntő szerepet játszott s melytől ez az osztrák csapatokra nézve fényes sikerű csata elnevezését is nyerte.

Az előttünk álló plasztikus kép a custozai

csatánaképpen ezt az utolsó és döntő jelenetet örökíti meg.

A hadi rendezkedés szerint az osztrák 5-ödik hadtestnek Möring-dandárja is elindult S. Luciától Custozának. A Lipót főherczeg ne- vét viselő 53. gyalogezred a baloldalon húzódott előre két zászlóaljjal az első és egy zászlóaljjal a második részében. Hátról jobbról követte a 70. számú Nagy-gyalogezred két zászlóalja és az 54-es számú Grueber-ezred három zászlóalja. A Lipót-ezred első része az olasz szőlőkkel és szántóföldekkel sűrűen ellepett térségen eltévesz- tette az irányt és Vale Busához érkezett; az ezred 3-ik zászlóalja és 7-ik százada ellenben Möring vezérőrnagy személyes vezetése alatt elsőnek ért az osztrák csapatok közül Custoza alá, ennek keleti oldalára.

Nyomban ezután észak felől a Welsers- heim dandárából való 76-ik számú Paumgarten- ezred és a 3-ik vadász-zászlóalj is előnyomultak a makacsul védett helységhez. Az ugyanezen dandárhoz tartozó 31-ik Mecklenburg-Strelitz- ezrednek sikerült az olasz Govone dandárbeli 52-ik gyalogezred támadását visszaverni, melyet ez a Monte Torre délnyugati részén a Custoza ellen törekvő osztrák csapatok balszárnya ellen intézett.

Osztrák részről következtek ezután, a Belvedere mindkét oldalán, az első részben levő

Welsersheimb-dandár, a Lipót-ezred hátralevő része, mely Vale Busára tévedt, aztán a Töpli- dandár a 43-as Alemann és a Lajos Viktor főher- czeg nevet viselő 65. sz. gyalogezreddekkal és a 7-edik számú vadász-zászlóaljjal.

Maroicsics altábornagy táborkarával a Bel- vedere magaslatain foglalt állást.

Olasz részről ez időtájt a Custoza melletti térségen a Govone hadosztályának csak egy része tartotta a helységet; a hátralevő rész már visszavonulóban volt Villafranca felé. Mivel pedig e visszavonulási vonalat az osztrákok 70-edik és 54-edik gyalogezredének előnyomu- lása veszélyeztette, az olasz Foggia-Lancieri lo- vas dsidás ezred attakot intézett a nevezett osztrák ezredek ellen.

Hosszú tüzéségi vonal támogatta mindkét részről ezt a csatározást; a Monte Torre észak- keleti lejtőjén. Az osztrákok részén a 7-edik és a 2-odik hadtestnek 6 ütege állott szemben mint tüzer-oszlop egy olasz lovastüzéséggel, három Govone hadosztálybeli üteggel és a Cugia divizio 2 ütegevel. Az osztrák tüzerütegek hatalmas tüzelése lassan-lassan elnémitotta az olasz tü- zéséget.

Ezalatt a M. Torre délkeleti lejtőjén meg- indult az osztrák 9-edik hadtesthez tartozó 7. sz. Maroicsics-gyalogezrednek fényes sikerű tá- madása Cuggia tábornok hadosztályából való

pontjából az egyedül lehetséges orvos szer, de erkölcsi szempontból is üdvös hatással lesz, az kétségtelen, mert meg fog szünni azon naponta tapasztalható jelenség, hogy a polgárok pusztán házasságra léphetés indokából változtatják valóságukat.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **(Magyar nők koszorúja a honvédelmen.)** Budavári előkelő asszonyok körében mozgalom indult meg azzal a czéllal, hogy a budai honvédelmekre a leleplezés alkalmával a magyar hölgyek helyezzenek egy impozáns bronzkoszorút. A koszorú tervének készítésével Zala Györgyöt, a szallagra vésendő fölrás megszerkesztésével Horváth Gyulát bízták meg. E kegyeletes emlékre kérik a magyar honleányok segédelmét, s számítva arra, hogy a gyűjtés eredménye fényes lesz, fölsőlegéből egy koronázási jubileumi és egy milleniumi alapítványt akarnak tenni. A lelkes fölhívás a következő szavakkal kéri ki a magyar nők áldozatkészségét:

„Honleányok! Hozzátok szólunk, kik hazátok iránt érzett szerelmeitekért kimondhatatlanul sokat szenvedtetek és minket mégis hazaszeretetre tanítottatok. Vegyétek ki részetekeket az örömből is, melyet az új nemzedék halála emelte szobrot látva, lehetetlen nem érezni. E hála egy jó része titeket illet, titeket, kiket most arra kérünk, hogy munkánkban vegyetek részt, fonjátok velünk a budavári hölgyektől megkezdett koszorút, mely hervadhatlan lesz, mint mindazok emléke, kiknek szobrán elhelyezendjük. Öregek és ifjak! Fonjátok a haza oltárára helyezendő koszorút, hiszen őseitek, apáitok, férjeitek és testvéreitek dicsőségét övedzi majd körül a babér. Lelkesítsen s egyesítsen bennünket az a tudat, hogy anyáink leányai vagyunk s hogy nem hiában születünk magyar nőknek, szívünkben igaz lelkesedés lángja gyul ki, mi is lelkesedünk hazánk dicsőségeért s honunk dicső védőieit, mint anyáink, kikhez a költő így szól:

Magyar hölgynek születél, áld érte sorsodat,
Magyar hölgynek születni, nagy és szép gondolat.

Budapesten, 1893. febr. 4-én. Szelestey Gézané, elnök, Gáspár Andrásné, elnök.”

— **(A megye adója januárban.)** A pénzügyigazgató havi jelentése szerint a megye területén januárhóban befolyt: egyenes adóban 79.444 frt 86 kr., (1892. januárban 65.810 frt 55 és fél kr), hadmentességi díj címén 491 frt 50 kr; (1892. januárban 485 frt 5 kr.)

— **(Fenyeget az árvíz.)** Az ideai tél sok havával nagy gondot adott a folyók mellett lakó népnek. A tavasz aligha mulik el veszedelem nélkül. A földmívelésügyi miniszter a beállható gyors hóolvadásra figyelmezteti is a

tekintélyes olasz erő ellenében. E hadosztálynak egy része épp visszavonulásban volt a Villafrancától északra és északnyugatra álló olasz Bixiogyalog-hadosztály és a Sonnaz-lovasosztály nyomában.

Az osztrák tartalék-lovaság fölhasználta ezt az alkalmat, hogy újlag támadást intézzen a visszavonuló olasz gyalogság ellen. Az osztrák lovaság elhelyezése a következő volt: jobbra az első harcvezető négy eskadron császárs és 2 eskadron Württemberg-huszár; balra a második vonalban két eskadron bajor huszár és két eskadron sicíliai huszár; a harmadik vonalban a jobbszárny háta mögött következett 4 század Trani-ulánus és a lovas-tüzérvég. A Villafranca mellett levő Sonnaz lovas-osztály ugyan küldött néhány századot az osztrák lovaság ellen; de ennek túlerejét nem tudta gyöngíteni.

Ily módon sikerült az osztrák hadsereg balszárnyának a Staffelo-völgy déli részén levő fönsíkon és az ezzel szomszédos síkságon előnyomulva a dombos vidék utolsó nyomós részét: Custozza és a Monte Torre magaslatait az ellenfél kezéből kiragadni és az olaszokat a halmok közül kivetni. Ezzel eldőlt a nap sorsa. Az olasz hadsereg a Mincio mögött visszavonult, mialatt az osztrák csapatok a nagy veszteségekkel bevett csatatéren megpihenve töltötték az éjszakát.

vizek mentén lakó községeket és elrendelte az árvízvédelmi előkészületek sürgős foganatosítását. A dunai gőzhajós társaság is előre látja az árvizet s azért fölhívja mindazokat, kik a társaság kikötőiben árukat tartanak raktáron, hogy ezeket mielőbb vegyék át, mert a társaság a jégzajlás és árvíz okozta károkat nem vállal felelősséget s a mentési költségeket is a tulajdonoknak számítja föl. A kereskedelmi miniszter a Duna mentén levő pósta-távirdaigazgatóságokat s így a pécsit is fölhívta, hogy a part mentén ideiglenes táviró összeköttetést létesítsen, hogy veszedelem idején a szükséges intézkedéseket táviratilag tehessék meg a vízvédelmet vezetőik.

— **(Hymen.)** Huszár Sándor mohácsi albiró oltárhoz vezette Pécsen vízei Tallián Zsenit, özv. vízei Tallián Károlyné leányát.

— **(Új községi orvos.)** Maiss község saját orvost tart. A hirdetett pályázatra két jelentkező volt, s a képviselőtestület Molnár Elek drt választotta meg.

— **(A nemzeti kaszinó bálja.)** Ha a „Hattyu“ ódon termei érezni tudnának, akkor kimondhatatlan büszkeséget éreztek volna szombat este, midőn bennök csillogtatta Karneval koronájának legragyogóbb gyémántját. A kaszinó-bál mindig birt varázsszal, városunk s a megye előkelősége mindig a legnagyobb érdeklődéssel várta jöttét; de százszor nagyobb volt a varázsa az ideai elite-bálnak, mely a rövid farsang számtalan hasonnemű mulatságai közül mint egy mesebeli tündérvilág csillaga tündöklött ki. A kaszinó és a „Hattyu“ egyesített termeiben volt a vigalom, mely utóbbi nemes izlést eláruló egyszerű fehér draperiával volt díszítve, helylyel-közzel zöldelő bokrokkal tarkítva. Amint az óra tized ütött, az egybegyűlt mesés fényű közönség kitűnő kedvvel fogott a csárdásba Farkas Sándor muzsikájára. Csakhamar terhes lett a levegő az Ylang-Ylang és Eau de Russie pafume-ök mámorba ringató illatától, s mintha a mámor hatása alatt lett volna mindenki, oly fesztelenséget és pompás kedvet tanusító otthonossággal járták a táncot a katonazne egyszer andalító, másszor lelkesítő taktusaira. Nem tudjuk eldönteni, mit lehetne könnyebben leírni: a hölgyek szépségét, vagy a toalette-oknak eleganciáját; amahoz költői véna kell, emehhez a szabóművészet titkainak teljes ismerése. Annyit állíthatunk, hogy oly sok szépséget egy helyen, annyi virágot egy koszoruban látni nem egyhamar fogunk; ami pedig a szemet különösen gyönyörködtette: az a csin, a kitűnő izlés volt, mely minden darab ruhából — a női divattermek egy-egy remekeiből — kitűnt. Az uralkodó szín a lányoknál a rózsaszín volt, de láttunk egyéb színeket is gyönyörű harmoniában egymással. Volt a bálnak egy újdonsága is a régiebb idők maradványaiból: s ez a cotillion, mely teljes két órán át mulattatta a közönséget leleményes figuráival. Reggeli négy óra volt, mikor — tán szétoszlottunk? — nem, hanem mikor a most fölkapott „polka noblesse“-be kapott a fiatalág, s ezután még egy csárdás és még egy utolsó rohampolka is következett. Közül járt már a nap a láthatárhoz, ideje volt letenni a fáradt vonót, s mikor lámpafényre nem volt szükség, lassankint, szinte vonakodva oszlott szét a szép leánysereg. Az első négyest 80 pár tánczolta, és pedig: **A s s z o n y o k:** Angyal Pálné, Bodó Aladárné, Braun Antalné, Buday Béláné, Csigó Jánosné, Daróczy Aladárné, Friedl Károlyné, Gereze Péterné, Hohmann Jánosné, Kindl Józsefné, Kopcsányi Károlyné, Kühlburger Miklósné, Ludwig Ferenczné, Merckenthaler Lajosné, Perczel Ákosné (Kaposvár), Szily Tamásné (Szt.-Márton), Studinka Zsigmondné, Schapringerné, Scholcz Gyuláné, Tauszig Árminné, Tolnai Lajosné, Ulmann Károlyné, Valentin Ottóné, Zemanek Károlyné, Zsiga Lászlóné. **L e á n y o k:** Barbácsi Blanka, Berecz Klótild, Beretvás Nelli, Bodó Ilonka, Bubreg Aranka, Chinorány Iza, Driesz Mariska (Pécsvárad), Duka Paula, Eizer Margit, Éhn nővérek, Forray Agát, Fekete Etelka, Gebhardt Katicza, Gilming Józsa, Halász Irén, Hinka Mariska, Horváth Etelka (Pécsvárad), Kellauer Gábris, Kovácsics Mariska, Löwy Ludovika, Maléter Eszti, Müllherr Erzsike, Mutschenbacher Irén, Nagy Margit, Németh Margit, Obetkó Gizella, Pintér Terka, Pfeffer Ilka, Porges Henriette, Radócsay Ilonka, Rihmer nővérek (Sásd), Schnekenberger Julia, Somsich Jolán (Saárd), Schönherr Erzsike, Schmitler Friczi, Streicher Anna, Takács

Zseni, Telegdy Elza (Boglár), Tevely Irén (Kaposvár), Tihay Lilla (Német-Bóly), Váry Piroška, Wurster Irma, Zemanek Azala, Zsombokszky Ilma, Zsolnay Erzsike és Zsolnay nővérek.

— **(Két tánczestély egy czimen.)** Herczenberger József tánczmeister tanítványai részére két tánczestélyt rendezett. Szombaton az esti tanfolyam részére, hétfőn a délutáni kotériának. Mindkettő pompásan sikerült, ami előrelátható volt, mert a mamák közkívánására rendeztetek. Az elsőnél a négyest 32 pár, a másodiknál 26 pár tánczolta.

— **(Halálozások.)** Özv. Holly Venczelné szül. Tieber Katalin meghalt vasárnap délután 53 éves korában. — Keller Imre a kereskedelmi középtanoda 3-dik osztályu tanulója hosszas szenvedés után f. hó 4-én meghalt 20 éves korában. A korán elhunyt ifjút, kivel annyi szép remény szállott sirba és kinek halálával hozzátartozóinak oly mély fájdalom maradt osztályrészüli, vasárnap délután helyezték örök nyugalomra, pályatársainak részvéte mellett, kik koporsójára igen szép koszorút helyeztek. — Lohr Lajos meghalt hét éves korában tegnap. Temetése ma délután fél 5 órakor lesz a Kaposvári-utca 8. sz. házból.

— **(A Pécsi Dalkoszorú farsangi estélye.)** A „Pécsi Dalkoszorú“ február hó 11-én a Scholcz-féle főrearsarnokban, saját alapja javára tánczozal egybekötött dalestélyt rendez. Az estély műsora: 1. „Dalár-szózat.“ (Apollodijjal koszoruzott pályamű) férfikarra szerző: id. Ábrányi Kornél. 2. „Jesús Na.“ Tréfás magánjelenet; előadja a Dalkoszorú egyik működő tagja. 3. „Egy hölgy, ki hírlapok útján óhajt férjhez menni.“ Tréfás jelenet; előadja a farsangon pártában maradt hölgy. 4. „Igazságszolgáltatás.“ (Kedélyes törvényszéki tárgyalás.) Személyek: Bakotló Uchatius, törv.-széki bíró. Sanyaró Vendel, törv.-széki jegyző. Nudelmüller Ágost. vádlott. Brblovácz Andris, közrendőr. 5. „Három eredeti magyar népdal.“ Férfikarra szerző Lányi Ernő. A szünetek között és a táncz alatt Korodi Károly népzenekeara játszik. Jegyek előre válthatók: Domján I., Póth V. és Lill János kereskedésében. Kezdeté este 8 órakor.

— **(Alakuló részvénytársaság.)** Az újonnan létesítendő baranyamegyei gazdasági ipar és kereskedelmi részvény-társaság aláírási ívének legközelebb egy budapesti nagyobb pénzintézet 100 drb. részvényt jegyzett 10.000 frt értékben. Ugyan-ezen intézet, tekintettel a jelenlegi pénzügyviszonyokra olesőbb hitelt is hajlandó szerződési alapon az alakulófélben lévő intézetnek nyújtani. Az aláírások helyben is folynak.

— **(Az amerikai szőlővesszők pusztulása.)** Nem a filloxéra árt az amerikai vesszőnek, hanem mint egyszer már említettük s a rendőrség figyelmét föl is hívtuk, tolvajkezek pusztítják őket. A minap végre rájöttek a bandára, mely hónapok óta úzi gonosz mesterségét és mellékkeresetül árulja a lopott vesszőket. A tolvajbanda tagjai fiatal suhancok, leginkább vinczellérek fiai, kik agyafurt rafinériával árulgatták, egymásnak írásbeli ajánlatára, a vesszőket. A tolvajok közül eddig elcsipték Matkovics Györgyöt, Kincsey Józsefet Fiszter Józsefet, Vörös Gyulát, Német Andrást és Sándor Jánost. A lopott vesszőket egy kertész házában tartogatták, s alkalom adtán egyes szőlősgazdák szőlőjébe csempésztek, a honnan reggelente, mintha hivatalból járnának, hozták a városba. Sokan föl is ültek a tolvajoknak s megvették a lopott jószágot. Egy időre most bizonyosan megakad a suhancok munkája.

— **(Házaló tolvaj.)** Hoffmann butorgyáros cselédje jelentést tett a városházán, hogy míg ő az udvaron volt, valaki a szobájából három aranygyűrűt ellopott. A lopás előtt közvetlen Weisz József házaló zsidót látta kimenni s abban a gyanuban van, hogy Weisz a tettes. Ez a házaló különben ismerős értéktároltók Pécsen, a ki már megszokta a börtönök dohos levegőjét. A legutóbb is fogházból szabadult ki, de, úgy látszik, újra visszakivánczol.

— **(Szőlőbirtokosok figyelmébe.)** A városi tanács rendelete folytán a szigeti külvárosi népiskolában, valamint az Ágoston-téri hasonnemű iskolában 8—10 vasárnapon át szőlőfás-oltási előadásokat tartanak szőlősgazdák és vinczellérek részére. Az előadások díjmentesek és d. u. 2 órától 4-ig tartanak. Szigeti külvá-

roson az előadó Vásárhelyi Gerő, a budain Horváth Géza.

(A megye egészségi állapota.)

A megyei főorvosnak a közigazgatási bizottság ülésén fölolvastott jelentése szerint a megye egészségi állapota január hóban nagyon kedvezőtlen volt. Nagyobb kiterjedésű ronesolótoroklob lépett föl: Pécsvárad, Szébény, Szilág, Siklós, Vókány, Duna-Szekcső, Izsép, Dályok, Vasas, Somogy, Püsp.-Bogád, Göröcsöny, Rác-Petre községekben, de különösen és nagyobb mértékben Mohácson. A kanyaró: Arpád, Romonya, Ivánbattyán, Gyüd és Hás-ság községekben, a fültőmirigylob pedig Püspök-Bogád, Romonya, Szébény és Véménd községekben lépett föl. A pécsi és pécsvárad-i árasokban az influenza is mutatkozott elszórtan. Trachomát újabban nem jelentettek. A betegségek, a difteritisz kivételével, enyhe lefolyásúak voltak.

(Egy anya figyelmeztető szava.) Az országszerte pusztító difteritisz egyik előidéző okát a gyermekek helytelen és könnyelmű divatos öltöztetésében látja. „A gyermekölő járvány — mondja ő — minden évben megjön, mihelyt a hűvös, nedves, szeles idő beköszönt, s uralkodik, míg megint meleg napok nem jönnek. Vajjon nem az volna-e a járvány elősegítője, hogy a gyermekek csak féltüstükön viselnek ruhát, úgy kívánja a divat, térden felül véget ér a fiu nadrágja, a kis leány szoknyája. A hiányt alig pótolja a likacsos harisnya, melyet átjár a hideg. Ha a gyermek fölül, sohasem a lába fájdul meg, hanem a torka. Lesz ebből nátha. rekedtség, köhögés, gégebaj, hülésből lesz a difteritisz is. De hát a divat előbbvaló, ennek hódol minden szülő. A míg a gyermekek csizmába huzott nadrágban jártak, a míg a leánykáknak hosszabb volt a szoknyájuk, ritka volt a torokgyík. És ennek az asszonynak föltétlenül igazsága van. No de mikor a kicsikék „sokkal szebbek“ amúgy bebésein öltöztetve.

(Városi állatorvos Siklóson.)

Siklós község a közgyűlésén elhatározta, hogy 400 frt fizetéssel rendes városi állatorvosi állást szervez.

(Tűz a mohácsi hajóállomáson.) Hétfőn hajnalban, úgy 4 óra tájban lángok csaptak föl a mohácsi dunaparton, a hajóállomás tájékán. A part felé néző házakban és a vasútállomáson azt hitték, hogy a hajóraktárak égnek. A tűz azonban a hajóállomás közelében levő dohányárus házikót emésztette föl. A falakotmány belülről kaphatott tüzet a benne levő vaskályhából, vagy a kürtön át a kátrányos tetőre hullott szikrától. A fa-házikó földig elégett, s csak a hamu mutatja, hogy hol állott. Az odasiető emberek a dohányárúkat egy kis részét megmentették.

(A drávai vashid.) A megye tudvalevőleg megtagadta hozzájárulását ahhoz a vashidhoz, melyet a kereskedelmi miniszter a Dráván át tervez — természetesen az érdekeltek pénzén. A megye e határozata ellen a Dráva mentén levők, s különösen a siklósiak fölebbeztek és egyben mozgalmat is indítottak a hid létesítése iránt. A siklósi ipartestület is foglalkozott e kérdéssel és elhatározta, hogy támogatni fogja a mozgalmat, megkeresi a megyében levő ipartestületeket, a pécsi kereskedelmi és iparkamarát, hogy ezek is kérvényezzenek a miniszternél a hid mielőbbi kiépítése iránt. Több lapnak abbeli hire, hogy Mohácson is indult meg e kérdésben mozgalom, még pedig Jeszenszky tb. főbíróval az élén, teljesen valótlan. Ott erről mit sem tudnak. Verőcze megye is mozog. Ott az alispán e hó 16 odikára összehívta a megyei közönséget s az érdekelteket a drávai vashid ügyében.

(Farsang a vidéken.) A vaizlói kaszinó — mely különváltva az olvasóegylettől, e néven csecsemő korát éli, — igen sikerült tánczestélyt rendezett vasárnap a nagyvendéglő csinosan díszített termében. A helyi és vidéki intelligencia teljes számban megjelent a jótékony célú mulatságon. Fesztelen jókedv uralkodott az ott lévők közt, s a rendezők buzgalma mindent fölhasznált, ami csak a jóízű falusi mulatságnak igazi zománczot adhat. A souper alatt több igen szép tósztot mondtak, melyek legnagyobb részével a kaszinó szervezőit s a vidéki (köztük 15 pécsi) vendéget éltették. Pointjét a mulatságnak egy idres-bodros kalap kisorsolása képezte, mely ötlet egy tűzről pattant

kis lányé volt s amely 25 frt jövedelmet szerzett a kaszinói könyvtárnak. A négyeseket 30 pár tánczolta. A hölgyek között ott voltak: Léhmann Jánosné, Hetessy Gyuláné, Zaáry Istvánné, Tömör Vinczéné, Mészáros Gyuláné (Zehi pusztá), Simon Jánosné (Pécs), Hamulyák Gyuláné (Daróczi), Fleischer Károlyné (Kiság p.), Steiner Gáborné (Páprád). özv. Bekóné (Cz.-Bogád), Keiser Mórné (Mindszent), Molnár Dénesné (Köröcsöny), Horváth Józsefné (Bogdása), Ürögdy Józsefné (Bogdása). Lányok: Hamulyák nővérek, Tömör Ilonka, Unger Berta, Bekő Jolán, Fleischer N., Varga Ilona, Simon Mariska, Policzer Rozália, Horváth Vilma stb.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

Az **Ország-Világ** most megjelent 6-ik számának érdekes tartalmából felemlítjük a következőket. A zöld gyepen, eredeti regény, melyet Beniczky-Bajza Lenke, a népszerű regényíró az Ország-Világ számára irt. Aurette, regény, Greville Henriktől, fordította Dolores. Ezeket kívül igen érdekesek és becsesek a kisebb — befejezett — közlemények is, ilyenek: Megalkuvás, Palágyi Lajos költeménye. Don Mammuth, elbeszélés Szeredai Leótól. A széke!y havasokon (madarászati kirándulás), irta Földes Géza, — Jégpálya a város közepén, Böngérfi János cikke. Sötétség, tárcza Szinnyi Ferencztől, Felszeghy Dezső dalai. Hogy volt! báli idény csevegés Hadzsitól. Rakovszky István (arczképpel). Három asszony lánya, elbeszélés Tury Zoltántól. Az utolsó felvonás, irta Bede Jób. Költemények Dömény Józseftől és Szentesy Gyulától. Vidorné Gelsei Gutmann Hedvig (arczképpel) stb. Heti tárczák Székely Huszártól, melyek a lefolyt eseményeket szellemesen ismertetik. Az Irodalom és művészet, a Nők világa, a Kis Krónika, mely egyszersmind új rovat is, elég kimerítően tájékoztatnak a hazai és külföldi fontosabb társadalmi és művészi eseményeiről. A díszes borítékban megjelenő lapnak előfizetési ára egész évre 8 forint, fél-évre 4 forint, negyedévre 2 forint, egy óra 70 krajczár. Egyes szám ára 16 krajczár és a kettős számú 30 krajczár. Új előfizetők a valóságos irodalmi és művészeti esemény-számba menő karácsonyi számot — melynek ára nem előfizetőknek 50 krajczár — ingyen kapiák az összes múlt évi műmellékletekkel.

TANÜGY.

A tanfölglyelő januári jelentése.

A megye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén a tanfölglyelő azt jelentette, hogy január hóban az iskolába járás rendes volt, panasza sehol sem merült föl s a különféle gyermekbetegségek miatt újabban egyetlen iskolát sem kellett bezárni. Bejelentette továbbá a tanfölglyelő a pogányi ágostai hitv. hitközség határozatát, mely szerint a hitközség új iskolát épít; a kémesi községi és az udvardi róm. katolikus iskola hatósága pedig megépíti a szükséges melléképületeket. Hidor község iskoláját a közoktatásügyi miniszter, a tanfölglyelő ajánló fölterjesztése folytán, ajándékiskolaszerekkel látta el. A kéméndi községi tanítói állás halálkozás folytán, a vaizlói és patacsi tanítói állások pedig lemondás folytán megüresedtek s ezek betöltése iránt a tanfölglyelő már intézkedett. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy az Albrecht főherceg uradalma és a dunai gőzhajós társaság a tanítóit maga nyudijazhassa, s ezért őket az országos tanítói nyugdíjintézetbe való belépés kötelezettsége alól fölmentette.

A baranyamegyei kir. tanfölglyelő féléves jelentéséből.

(Folytatás.)

Az iskolába járók vallás szerint: róm. kath. 39808; gör. kath. 16; gör. kel. 2220; ev. ref. 5860; ág. hitv. ev. 2327; izraelita 1488. Összesen: 51719.

Nyelv szerint magyar 25092; német 20595; román 36; tót 370; szerb 2198; horvát 3420; ruthen 8. Összesen 51719.

Az 51719-ből legalább 8 hónapig járt 46982, 8 hónál kevesebb ideig 4737; a tanuláshoz szükséges tankönyve stb. volt 49820-nak, nem volt 1899 nek.

Az iskolából kilépett 5120 tanuló, mind tudott olvasni és írni.

A tantermek száma volt 585. Az iskolák száma jelleg és fokozat szerint a következő volt:

1. Állami iskolánk a mágoosi agyagipar iskolán kívül nem volt egy se.

2. Községi 51 és pedig elemi 49; polgári 2; ezek közt vegyes 40; fiúiskola 5; leányiskola 6.

3. Róm. kath. felekezeti 230; és pedig elemi 228, fölső népiskola 1, polgári 1. Vegyes 225, fiúisk. 1, leány 4.

4. Gör. kel. felek. 29, elemi vegyes mind.

5. Ev. ref. felekezeti 82, elemi vegyes mind.

6. Ágost. hitv. evang. 21, elemi vegyes mind.

7. Izraelita felekezeti 6, elemi 6, vegyes 4, fiú 1, leány 1.

8. Magán engedélyezett 5, elemi 5, vegyes 1, leány 4.

Az összes 424 iskola közül elemi 420, fölső nép- 1, polgári 3; továbbá vegyes 402, fiú 7, leányiskola 15.

Jelleg szerint nincs állami, gör. kath., unitárius és egyesületi iskolánk.

Az itt föl sorolt iskolákon kívül volt még szakmai jellegű iskolánk és pedig iparos tanonciskola községi jelleggel 6, magán 1. Összesen 7.

Alsó foku keresk. iskolánk közs. jelleggel 3. Közép keresk. iskolánk magán jelleggel 1.

A szakiskolák száma tehát 12. Ha mind ezekhez hozzáadjuk a 9 óvodát, a 2 árvaházat, a női keresk. tanfolyamot, az iparos tanoncok teli tanfolyamát, a tanítóképezdét, a tankerület-beli népoktatási tanintézetek száma teljes 450 et tesz ki.

Az iskolák tanítási nyelv szerint.

Az 51 községi iskola közt volt magyar tannyelvű 32, német 2, német-magyar 15, horvát magyar 1, horvát-német-magyar 1.

b) A 230 róm. kath. iskola közt magyar tannyelvű 90, német 39, horvát 1, német-magyar 68, horvát magyar 13, horvát-német-magyar 18, német-horvát 1.

c) A 29 gör. kel. felek. iskola közt szerb tannyelvű 23, szerb-magyar 6.

d) A 82 ev. ref. fel. iskola közt magyar 81, német-magyar 1.

e) A 21 ág. hitv. ev. felek. isk. közt magyar 1, német 10, német-magyar 10.

f) A 6 izr. felek. iskola mind magyar tannyelvű volt; valamint

g) a magán engedélyezett 5 iskola is.

Volt tehát a 424 iskola közül 215 vagyis 50.7 százalék tisztán magyar tannyelvű; 51 vagyis 12.02 száz. német; 23 vagyis 5.4 száz. szerb, 1 vagyis 0.2 száz. horvát; 94 vagyis 22.16 száz. német-magyar; 6 vagyis 1.4 száz. szerb-magyar; 14 vagyis 3.21 száz. horvát-magyar; 19 vagyis 4.48 száz. horvát-német magyar és 1 vagyis 0.2 száz. német-horvát-magyar tannyelvű.

Jelleg szerint legmagyarabb az izr. felekezeti és magán iskolák, minthogy azok tisztán magyar tannyelvűek; azután jönnek a ref. felekezeti, azután a községi, a róm. kath. felekezeti s végül az ágost. hitvall. felekezeti.

Itt megjegyeztetik, miként a 209 nem magyar vagy magyarral vegyes tannyelvű iskolák közül a magyar nyelv 175-ben eredménytel tanított, 34-ben pedig csekély vagy semmi eredménytel.

A tanítókról.

A 108 községi iskolai tanító közt volt képesített 107, nem képesített 1; rendes minőségű 92, segédi 16; nem szerint férfi 83, nő 25.

Oktatási képességgel bírta a magyar nyelvet 108.

2. A 318 róm. kath. fel. tanító közt volt képesített 289, nem képesített 29; rendes minőségű 272, segédi 46; nemre nézve férfi 279, nő 29; a magyar oktatási képességgel bírta 316, nem bírta 2.

3. A 29 gör. kel. felekezeti tanító közt volt képesített 17, nem képesített 12; rendes minőségű 18, segédi 11; nemre nézve férfi 29; a magyar nyelvet oktató képességgel bírta 21, nem bírta 8.

4. A 87, ev. ref. isk. tanító közt volt képesített 73, nem képesített 14; rendes minőségű 77, segédi 10; nem szerint férfi 87; a magyar nyelvet bírta a 87. Ezen 87 tanító közt 13

lelkész s mint olyan egyuttal a tanítói teendőket is végezte.

5. A 24 ág. hitv. evang. tanító közt volt képesített 23, nem képesített 1; rendes minőségű 20, segédi 4; nem szerint férfi 24; a magyar nyelvet bírta 23, nem bírta 1.

6. A 16 izr. fel. tanító közt volt képesített 15, nem képesített 1; rendes 14, segéd 2; nem szerint férfi 14, nő 2. A magyar nyelvet bírta 16.

7. A 10 magán eng. iskola tanító közt volt képesített 9, nem képesített 1; rendes minőségű 7, segédi 3; nemre nézve férfi 2, nő 8.

A magyar nyelvet oktatási képességgel bírta mind a 10.

Ezek szerint az 592 tanító és tanítónő közt volt képesített 530, nem képesített 59; rendes minőségű 500, segédi 92; nem szerint férfi 518, nő 74; a magyar nyelvet oktatási képességgel bírta 581, nem bírta 11.

Összehasonlítás.

A tankötelesek száma 52706-ról 53498-ra emelkedvén szaporodott 792-vel 1.47 száz.

Vallás szerint szaporodtak a róm. kath. 40603-ról 41031-re 1.10 százalékkal, a gör. kel. 2289-ről 2394-re vagyis 4.38%-kal; az ev. ref. felekezetiék 5875-ről 5956-ra vagyis 1.27%-al; de legjobban szaporodtak az izraeliták 1372-ről 1566-ra vagyis 12 százalékkal, ellenben fogytak az ág. hitv. evang. 2558-ról 2535-re vagyis 1.26 százalékkal; ezen felekezetbeliek túlnyomóan költöznek át Slavóniába.

Nyelv szerint szaporodtak a magyarok 24955-ről 25498-ra vagyis 3.5%-kal, a németek 21048-ról 21156-ra 0.51%-kal; a románok (czigányok) 42-ről 45-re 6.66%-kal, a szerbek 2253-ról 2379-re vagyis 5.29%-al, a horvátok 3942-ről 3984-re 1.05%-kal; végül fogytak a tótok mint bányász nép 29%-kal.

Iskolába járt az 53498 tanköteles közül 51774 vagyis 96.67%-ék, mely az előző évvel egyenlő színvonalon áll. A tanítók száma szaporodott 14-el. — Tanítóváltozás volt 43 s így a tanítók 7%-a változtatott állomást.

A tantermek száma szaporodott 5 tel.

Túl népes iskolák.

Olyan iskola, melyben egy tanító a törv. 34. §-a rendelkezése ellenére 80 gyermeknél többet tanított volt 54 s így legalább is ugyanannyi tanítóra volna szükség, de a lakosság anyagi helyzete miatt, mely a filloxera által jövedelmeiben nagyon meg van rövidítve, alig lesz lehetséges a szükséges állásokat hamarjában szervezni.

Egyébb mozzanatok.

A házi ipar különféle ágai is mint kosárfonás, kalapfonás, szalmafonás, könyvkötés, fatenyésztés, selymészet, méhészet mintegy 300 iskolában tanított. A fatenyésztésben fölmutatott eredményes működésért Waldinger János gúvánfai közs. iskolai tanító a nm. m. királyi földmívelési minisztériumtól Bereczky Máté négy kötetes gyümölcsészeti diszkötésű nagy művét, a magyar földhitelintézet nagylelkűségéből pedig 100 frt jutalmat nyert. A magyar nyelv sikeres tanításáért Helényi Julia mágocsi rk. tanítónő és Rüll Károly kaposzkecsői ág. hitv. ev. tanító a megyei isk. tanács alapítványából 5—5 drb aranyat s a nm. vall. és közokt. m. kir. miniszter urnak elismerését nyerték kitüntetésül.

CSARNOK.

Aimée.

Elbeszélés.

Irta Singer Antalné.

(Folytatás.)

Egy este René a nyárilakban maradt, mit soha sem szokott tenni.

Künn andalogtak a fasorok közt, boldog érzelmekkel telt szivekkel szóltanul.

Aimée némán csüggött a fiatal ember karján; valami villamos remegés futá végig tagjait, maga sem tudta megfejtetni az okát.

René egy kerti pad felé tartott, leültek. A közöttük nyiló jázminbokrok bűbajos illatot leheltek, a hold halvány fénye valami titokszerű báj köleszött a nagy, csendes parknak, fő-

löttük millió csillag ragyogott, a fák lombjai közt enyelgve játszott az esti fuvalom, csókot hintve Aimée forró homlokára.

— Aimée, — szolt René mély bensőség-gel, karjával átfonva a remegő lányka derekát. — Aimée, sohsem mondtam, hogy szeretlek, pedig szeretlek véghetetlenül! Nem mondhatom meg, minő benyomást gyakoroltál reám első találkozásunk alkalmával; de úgy érzem, hogy az ég nyilt meg s onnét egy angyal szállt alá, ki egyedül képes engem e földön boldogítani. Szépséged, angyali lényed leirhatatlan bája elbűvölt, az első perczen éreztem, hogy nélküled nem élhetek. Követtem kocsidat és megtudtam otthonodat. Arra jártam, láttalak a nyitott terrasseon ülve serényen munkálkodni, oly szép voltál, oly angyali. Soha sem szólhattam, míg egyszer a kertben találtalak, midőn éppen szerencsém arra vezérelt, — ekkor a kis georginát adtad, mely elárulta, hogy szeretsz, drága angyalom!

Aimée nem szolt, nem volt mit felelnie. Szíve lázasan vert, keblét túlradó boldog érzelmek dagaszták; de nem birt szólani. Annyi érzés hogyan is férhetett volna ki azokon a piczi ajkakon. Némán hajta fejét az erős férfi keblére.

Érzé René forró ajkait ajkain, arcán, homlokán, kezein — sokszor, végtelen sokszor. Aztán René fölemelte őt és fölvezette a tornácra. Hallotta, amint fülébe sugá:

— Gondatlan voltam, bocsáss meg; hűvös az est, könnyen meghűlhetsz. Menj pihenni. Jó éjt!

Aztán távozott. Aimée mintegy félálomban hallotta kocsija tovarobogását.

*

Hét hét után mult; René nem jött többé. Hiába hallgatózott Aimée dobogó szívvvel közelgő léptek neszére, hiába rezzent össze a legcsekélyebb szél okozta zajra, szívét mindenkor görcsösen érzé összeszorulni, a csalódás szülte fájdalom miatt.

Sirt, imádkozott, de René nem jött.

A kész munka ott hevert és Aimée télenségre volt kárhoztatva. A virágok közt andalgott; de azok sem nyújtottak vigaszt lelkének. Majd a park árnyas fái alatt bolygott; de sehol sem talált nyugalmat. Hallgatta az esti szellő lágy susogását; de semmi sem nyújtott enyhítő irt fájó szívének, vesztességét nem pótolhatta semmi. Gyönyörű arczáról letűntek a pir rózsái, halvány lett, szomorú, beteg.

— Betty! — szolt egy napon hű cselédjéhez, ki fájdalommal észlelé fiatal urnője látzólagos hervadását, — Betty! te Párisba fogsz kísérni, a himzést visszük be, mert a télenség és unalom megölnek. A czimet tudom és bérkocsin gyorsan beérünk.

És Párisba mentek, Aimée föllelé az üzletet, melynek megbízásait oly rég teljesíté.

Az üzletvezetőnő alig viszonzá a lányka félénk köszöntését és a munka láttára azt mondta, hogy Aiméet nem ismeri és nem is emlékszik, hogy ő Aiméet e bár csinos tárgyak elkészítésével bizta volna meg.

Aztán hidegen elfordult, ott hagyva Aiméet a keserű meglepetés, csalódás és kétségbeesés iszonyuan mardosó gyötrelmei közt.

— Menjünk! — szolt a lányka elhaló hangon.

Maga sem tudta hova, merre menjen, most már nem volt otthona. A tapasztalt csalódás elkábítá. Önfeladten bolygott Betty karjaira támaszkodva az elegáns néppel, robogó fényes fogatokkal telt utcákon.

Mily egyedül és elhagyottnak érzé magát az óriási nagy városban, mily üresnek tűntek föl előtte a zsúfolásig tömött utcák, ő csak

tompán, mint messze távolból hallá a zajt és mintegy fátyolon keresztül látta a vizárként rohanó sürgő sokaságot.

Most érzé csak mit vesztett anyjában; most ébredt föl először lelkében ama kimondhatatlan fájó érzést, melyet az elhagyatottság tudata szül; csak most tűnt föl világosan lelki szemei előtt, mikép anyjával az örökké változatlan, hív szeretet-geniusza tűnt el oldala mellől, örökre, visszaidézhetetlenül.

Képzete előtt mint egy letűnt édes álomot: a kis külvárosi házat egyszerű virágos kertjével, verőfényes boldog napjaival látta elvonulni és e képpel együtt megjelent előtte Corvin Charmois orvos rokonszenves alakja is. Egy percze érzé szívét megkönnyebülni, Corvin neve mentő horgonyként villant föl agyában; de csak egy pillanatra, aztán elmosódott a mult bájos, boldog emléke és vele eltűnt Corvin képe is, mint egy vissza nem idézhető tünde álom.

E visszaemlékezés az elmúlt boldog időkre, még élesebben éreztették a „most“ és az „egykor“ közti különbséget, és még inkább mélyebbre vették szívének fájó érzetét, mely végkép megtöré lelke rugékonyságát.

Amint így czéltalanul bolyongtak az utcákon, egyszerre egy összecsoportosult embertömeg állta utjokat. A bámulás tárgyát egy telivér ló képezé, mely egy czimeres uri kocsi elé volt fogva. Ez a ló a kocsis ügyetlen hajtása következtében egy szemközt jövő fogatnak esett és lába kibicsaklott, míg társa ép maradt.

A hintóban egy kiváló eleganciával öltözött szőke ur ült.

Aimée mintegy fölriasztva apatikus zsidobadtságából bágyadt, révedező tekintetet vetett az utat eltorlaszoló tömegre, majd pedig a fönnakadást okozó hintóra, míg háta mögött e szavakat hallá:

— Semmi különös baj, azért holnap az ujságok hirdetni fogják, hogy gróf Greiville Renét balszerencse érte.

Aztán Aimée nem hallott, nem látott többet, egy halk sikojjal Betty karjaiba rogyott.

Megismerte őt, az öltözék elütő különbsége daczára is, a fekete ruhás, fehér nyakkendő, cilinderes, elegáns külsejű ur — René volt.

Betty tanács nélkül állt, majd a kis külvárosi házra, majd Charmois orvosra gondolt, de csakhamar átlátta e gondolat kivihetetlenségét. A házat bizonyára már más foglalta el, és Charmois orvosnak szállását nem tudja. Hiába tétovázott, nem talált mentő gondolatot, legjobbnak vélte tehát e kényszerítő körülmények közt, hogy az elhagyott nyárilakba visszatérnek. Aiméet egy bérkocsiba emelé és a Saint Honoréi villába hajtattott.

(Folytatása köv.)

VEGYESEK.

— Tartós gyógyszer. Fájdalmas csúznál, a derék-, testrészek és a forgó köszvényes bántalmaknál a „Moll-féle francia borszesz és só“-val való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi február hó 4-ik tartott hetivásárról.

Az árak métermázsásként számítottak.

Buzs) őszi	—	frt	—	—	frt	—
) tavaszi	—	—	—	—	—	—
) új	6	70	6	50		
Kétszeres) ó	—	—	—	—	—	—
) új	—	—	—	—	—	—
Koss) ó	—	—	—	—	—	—
) új	5	60	—	—	—	—
A. p. s.) őszi	—	—	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—	—	—
) új	—	—	—	—	—	—
Zab) őszi	—	—	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—	—	—
) új	—	—	—	—	—	—
Répeze)	—	—	—	—	—	—
Bükköny) széna	—	—	—	—	—	—
Kukoricza) ó	—	—	—	—	—	—
) új	4	40	4	20		
Széna) ó	2	20	2	—		
) új	—	—	—	—		
Szalma)	1	20	—	—		

Kinálát: gyenge (mintegy 100 gabonaköcsi volt a piacon).

NYILT-TÉR. *)

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik a hön szeretett s felejthetetlen emlékű boldogult fiunk

Keller Imre

a keresk. középt. III. oszt. tanulójának f. hó 5-én végbement temetésén megjelenésük, koszoruk küldése és egyéb részvétnyilatkozatuk nyilvánítása által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is leghálásabb köszönetünket.

Pécsett, 1893. február hó 6-án.

Keller István és neje.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

A custozai útközet.

(1866. június 24.)

plastikus csoportosítása.

Naponkint látható reggel 8 óratól délután 4 óráig.

Belépti-díj hétköznapon 20 kr. vasár- és ünnepnapokon 10 kr.

Családjegy 5 személy részére 50 kr.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

108. szám.

1893.

Arverési hirdetmény.

A pécsváradi m. kir. gazdasági kerületi felügyelőség részéről ezennel közhirrét tétetik, hogy a m. kir. tudomány egyetem alap tulajdonát képező, Baranya megye Liptód és Kéménd községek határában fekvő

431-72 cat. holdat tevő tagositott földbirtok

1893. évi october hó 1-től egymás után következő 9 esetleg 12 évre való bérbeadására, a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium jóváhagyásának fentartásával zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverés 1893. évi márczius hó 29-én d. e. 10 órakor a kerületi felügyelőség hivatalos helyiségében Pécsváradon fog megtartatni.

Ugyan ottan betekintethők a délelőtti hivatalos órák alatt az árverésre valamint a bérbeadásra vonatkozó feltételek.

Kelt Pécsváradon, 1893. évi január hó 24-én.

A gazd. ker. felügyelőség.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól

Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatos és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az irgalmasok gyógyszerárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,
III/3. Heumarkt 3.

Védjegy 319. és 320. sz.

Kapható Pécsett: Muldini Lukács, Nick K., Simon J., Obetko Zs., Lill I., Eiser János, Tiglmann A., Spitzer Jakab, Böhm Nándor, Dobszay Antal, Irgalmasok gyógyszerár., Spitzer Ádám, Gyimothy Gyula, Spitzer Sándor fia, Weber Ferencz, Blauhorn Isidor, Bayer Ferencz, Berecz Károly, Sipőcz István, Köszl János, Práger János, Zsivanovits Károly, Mautner Mór, Mitzky Mór, Reeh Vilmos, Göbel Kálmán, ifj. Rézbányai János, Blauhorn M. I.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kiűntetett sósborszesz-készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén ezt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

Általánosan elismert kiffő házszer; különösen a bedörzsölés-kenő-gyűrő-gyógymódnál (massage) igen jó hatása. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan izznyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. ker., Muzeum-körút 23. sz.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás

Nyári gyó-
gyítás

Őszi gyó-
gyítás

Téli gyó-
gyítás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgöres, nyálk, gyomorégés székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyítvé teszik.

Tisztelettel

Stienko P. J., lelkész Honnetschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csúsz

és minden

meghülési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismereteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajcár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

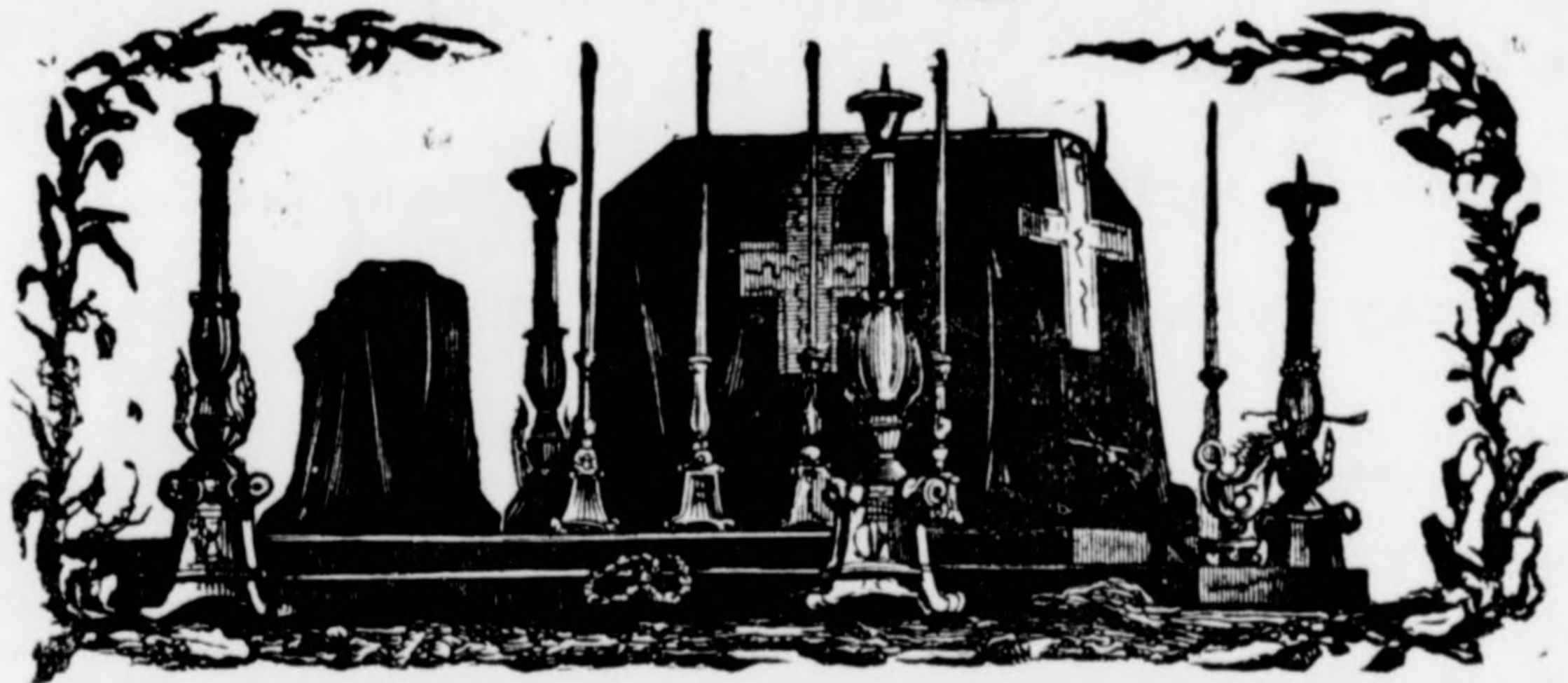
Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktár Pécsen: Sipőcz István gyógyszerésznél és özv. Reeh V. keresked.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerin a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:
Fischer Simon, Krisztián József, Schubársky János,

91. szám.

1893.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 17976 számú végzése által Eizer János végrehajtató javára Reichenauer József ellen 52 frt 98 kr. tőke, ennek 1892. év augusztus hó 4 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 22 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 230 frtra becsült házi állat, kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 19416/1892. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsen, szig. országot leendő eszközzésére 1893-ik év február hó 11-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen 1893-ik évi jan. hó 27-én.

Fonyó István
kir. bírósági végrehajtó.

A Vókány község (siklósi járás) tulajdonát képező 16 markos magas sárga, 8 éves

ménló

eladó. Bővebb értesítés a község bírójánál nyerhető.

Beccét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére úgy mint mindennemű gyomorbajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztilláit.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszerházaiban, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécsen: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiglászó és az irt. rend. gyógyszerházaiban. Mohácsen: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Maudák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odön gyógyszer.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognagyár

FRONTOB.

Vezérgyűléség

Ruda és Blochmann Budapest.

Aláírási felhívás.

Alulírottak Baranyamegye, különösen Pécs sz. klr. városa gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekei előmozdítására, gazdasági és ipari vállalatok létesítésére, nemkülönben a hitelviszonyok fejlesztésére

„Baranyamegyei gazdasági, ipar- és kereskedelmi részvénytársaság“

czimmel Pécssett 50 évi időtartamra — új pénzügyintézetet kívánunk létrehozni.

Az alapítandó társaság alaptőkéjét 1000 drb 100 frtos névértékű bemutatóra szóló részvény képezi, a melyből egyelőre 50 százalék fizettetik be. Így a névleges alaptőke 100,000 frt, — a tényleg befizetett pedig 50,000 frt leend.

Aláírási záros határidő **1893. évi február hó 28-án** jár le.

Mindazok, kik részvényeket jegyezni óhajtanak, tartoznak minden aláírt részvényre a névérték 15 százalékát és alakulási költség czimén minden részvény után 2 frtot az aláíráskor, a névérték 15 százalékát pedig 1893. év február hó 28-ig a Pécsi Egyesült Külvárosi Takarékpénztárnál befizetni.

A részvényaláírási, illetőleg alapítási költségek a minden egyes részvény után befizetett 2 frt alakulási költségből fognak fedeztetni.

Alulírt alapító-tagok fentartják maguknak a jogot, hogy

a) az első igazgatóságot 3 évre ők nevezik ki;

b) az intézet jogtanácsosát ők választják és nevezik ki az intézet összes tisztviselőit s alkalmazottait; — végül

c) hogy a részvények tulajdonjoga esetén azok leszállítása (reduktiója) mily módon eszközöltessék.

Részvények alulírt alapítóknál, valamint a Pécsi Egyesült Külvárosi Takarékpénztárnál jegyezhetők.

Az alapszabályok megállapítása s a Pécsi Egyesült Külvárosi Takarékpénztárnak az alapítandó pénzügyintézetbe — a megállapítandó módozatok szerint történendő tervbe vett beleolvadása az alakuló közgyűlésnek tartatik fenn. Egyebekben a keresk. törvénynek vonatkozó szakaszai lesznek irányadók.

Kelt Pécssett, 1893. január hó.

Klein J.

magánzó és háztulajdonos.

Lauber Rezső

vállalkozó és háztulajdonos.

Wertheimer Jakab

bornagykereskedő.

Haberényi Gusztáv

magánzó és háztulajdonos.

Mihálffy Lajos

magánzó és háztulajdonos.

Deutsch Ádám

nagykereskedő.

Hnilitska Antal

magánzó és háztulajdonos.

ifj. Rézbányay János

kereskedő.

Dr. Rézbányay József

theologiai tanár.

Otocska Géza

földbirtokos.

Berecz Károly

nagykereskedő.

Zelms György

vállalkozó s háztulajdonos.

Reif Károly és fia

kereskedőcézég.

Kellauer Sándor

a pécsi egy. külv. tptár ig. elnöke és háztulajdonos.

Dr. Schaurek Bódog

jogtanár.

Jeszenszky Ferencz

nagybirtokos.

Kiss Alajos

magánzó és háztulajdonos.

Rézbányay János

jogtanár s árvaházi igazgató.

Poth Vilmos

kereskedő.

Tausz Vilmos

kereskedő.

Engel Lajos

kereskedő és háztulajdonos.

Bergmann Ignác

kereskedő.

Weltrubsky Benő

a pécsi egy. külv. tptár pénztárnoka.

Gebauer Béla

kereskedő.

Spitzer Ádám

kereskedő.

Polifka Ferencz

kereskedő.

Wurster Antal

órás.

Miklós István

ügyvéd, pécsi egy. külvárosi tptári igazgató.

Zsiga László

gyógyszerész.

Szily Tamás

nagybirtokos.

Fischer Simon

„Concordia“ temetk. intézet tagja.

Zsivánovits Károly

kereskedő.

Gebauer Tivadar

kereskedő.

Zánkay Lajos

háztulajdonos és törvszéki irodaigazgató.

Vajda József

gőzmalomtulajdonos.

Katona József

kereskedő.

Klein Dávid

kereskedő.

Csonka István

vállalkozó.

Kengl Gusztáv

könyvvezető.

Dr. Aronffy Rókus

ügyvéd.